

Synrehabilitering & habilitering och Syncentralen

Vårdnivå och remiss

Remiss behövs för att komma till syncentralen och ska skrivas av ögonläkare. På remissen bör följande uppgifter finnas:

- diagnos
- synskärpa, långt- och nära håll
- eventuella synfältschabloner skall finnas tillgängliga digitalt
- uppgifter om eventuellt annat funktionshinder och uppgifter om hälsotillstånd

WHO:s definition av synskada används för att bedöma vem som är synskadad:

- med bästa ögat och med bästa korrektion är synskärpa mindre än 0,3.
- behöver starkare lästillägg än + 3,0 D för att läsa 8p (tidningstext).
- påfallande synfältspåverkan (bortfall).

Allmänt om syncentralen

På syncentralen bedrivs habilitering/rehabilitering för personer med synskada, oavsett ålder. Syncentralen finns i Jönköping och arbetar länsövergripande. Verksamheten regleras av hälso- och sjukvårdslagen.

På syncentralen arbetar optiker, synpedagoger, synhabiliterare, arbetsterapeut, kuratorer, vårdadministratörer, datoringenjör och datorinstruktör.

Målet med syncentralens verksamhet är att tillsammans med patienten, utifrån dennes behov, ge förutsättningar för ett självständigt och delaktigt liv. Tillsammans med patienten upprättas en habiliterings/rehabiliteringsplan, som utgår från patientens behov och förutsättningar i samklang med omgivande miljö. Insatserna genomförs individuellt på syncentralen och/eller vid hembesök, insatser kan också genomföras i grupp. Det är viktigt att patientens närstående och familj involveras i habiliteringen/rehabiliteringsprocessen.

Syncentralens uppdrag är även att, utifrån patientens behov, samverka med andra myndigheter och/eller aktörer. Som exempel kan nämnas andra verksamheter inom region, kommun och arbetsförmedling.

Synhabilitering och synrehabilitering

Synhabilitering och synrehabilitering är en typ av utbildning och träning som hjälper till att utveckla förmågan att nå uppsatta mål, oavsett synfunktion.

Synrehabilitering är till för att främja utvecklingen av bästa möjliga funktionsförmåga och för att man ska kunna behålla sina färdigheter.

Synrehabiliteringen erbjuder stöd och insatser som handlar om att förebygga och minska de svårigheter som en synfunktionsnedsättning kan medföra i det dagliga livet.

Synhabilitering riktar sig till personer med livslång funktionsnedsättning av synförmågan.

Synrehabiliteringen kan inte ge synen tillbaka men den kan hjälpa till att på bästa sätt använda befintlig syn. Om patienten saknar syn kan rehabiliteringen ge teknik, kunskap och strategier för att kunna bibehålla ett så självständigt liv som möjligt. Synrehabilitering gör det möjligt att sköta sin personliga vård, klara av förflyttning på ett säkert sätt, klara av hemmets skötsel etc.

Mer information

Se Faktadokument Tips som kan underlätta vid synnedsättning.

Referenser

Socialstyrelsen (2003). ICF Klassifikation av funktionshinder, funktionstillstånd och hälsa. Vällingby: Elanders Gotab.

Silverstone B., Lang M-A., Rosenthal B., Faye E., (2000). Vision Impairment and Vision Rehabilitation volume one and two. Oxford: University Press.